

HOUENS ODDE SPEJDERCENTER
Karsten Vilken Mulvad
Houens Odde 14
6000 Kolding

Kystdirektoratet
J.nr. 23/02496-17
Ref. Heidi Søgaard Madsen
12-07-2024

Afslag til pilerenseanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Houens Odde Spejdercenter har den 22. marts 2022 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af pilerenseanlæg inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. 5ab, Eltang By, Eltang, Houens Odde 16, 6000 Kolding, i Kolding Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk.1, jf. § 15, til det ansøgte.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Fig.1. Ortofoto 2022. Det orange skraverede område markerer det strandbeskyttede areal. De umatrikulerede arealer ud til kysten samt stranden er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel.

Houens Odde Spejdercenter er beliggende indenfor strandbeskyttelseslinjen. Hele Houens Odde er strandbeskyttet areal.

Hele matriklen (odden) er fredsskovareal.

Hele odden er bevaringsværdigt landskab.

Houens Odde er kulturarvsareal.

Vandet ud for odden er fortidsmindeareal.

Der er flere beskyttede vandløb og beskyttede sten- og jorddiger på odden.

Fig. 2. På Houens Odde er der § 3-beskyttede naturtyper – strandeng, mose og sø.

Houens Odde Spejdercentre ønsker i første fase et pilerenseanlæg til Gilwellhytterne.

I dag håndteres spildevand på centret således:

Centret har to godkendte nedsivningsanlæg på henholdsvis Stensgaarden og Gilwell.

Der er etableret anlæg med pumper, som pumper spildevand fra A-centret, Roverknuden og toilethuset på Stensgaardsområdet til et hovedanlæg vest for Stensgaarden, hvor slam opsamles og vand pumpes op i bakken mod vest til nedsivning. Anlægget er etableret i forbindelse med opførelsen af fire toilethuse i 1999. Ved Gilwellhytterne er der et traditionelt nedsivningsanlæg fra ca. 1985. Toilethuset ude ved Gilwell er tilsluttet samme nedsivningsanlæg.

Af ansøgningsmaterialet fremgår at:

I forhold størrelsen af anlæggene er det således, at pilene plantes i "bassiner", der er 4 m brede, mens længden er variabel. I vores tilfælde kræver mængden af spildevand, at der laves flere parallelle bassiner. Afstanden mellem bassinerne er 5 meter, for at give plads til høst af pilene og luft til fordampning

3 bassiner på 4 x 50 meter. I alt 600 kvadratmeter med pil.

En placering tæt ved kilden til spildevandet bliver den mest bæredygtige, da kort afstand giver mindre krav til pumper og ved kort afstand undgår man dannelse af svovlbrinte. Vi har desuden valgt, at placere anlægget på et sted, hvor vi fjerner nåletræer, der ikke er hjemmehørende art.

I placeringen der også taget højde for terrænniveau, så vi er +3 moh. og dermed sikre anlægget mod oversvømmelse med havvand, også i en fremtid med øget risiko for kraftigere højvande i Lillebælt.

De første par år efter etablering skal anlægget indhegnes med dyrehegn, da rådyr ellers vil æde pilene. Når pilene har etableret sig og jorden har sat sig i bassinet, kan hegnet fjernes og det vil være helt ufarligt at færdes i "pileskoven". Der vil ikke være sumpet eller være gener i form af lugt.

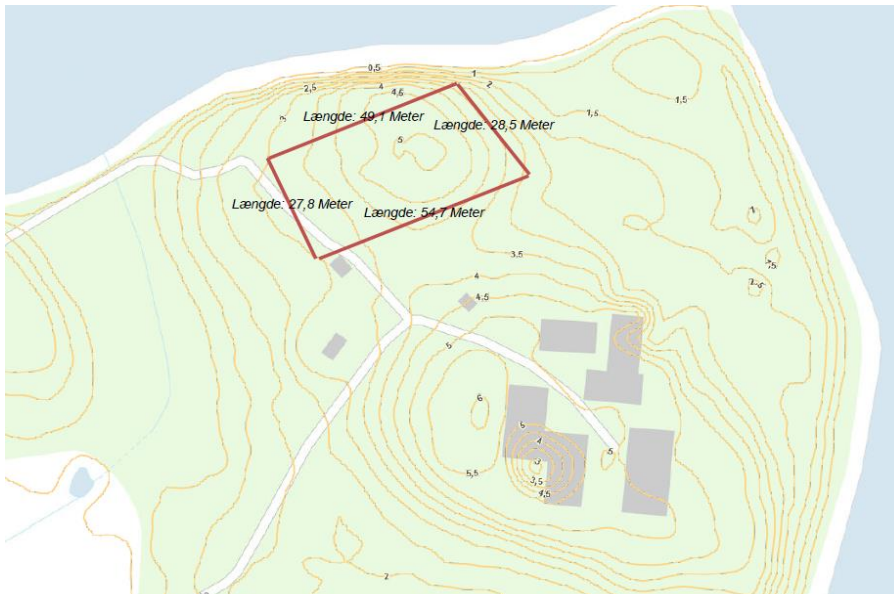

Fig. 3. Placering af anlæg. Fra ansøgningsmaterialet.

Fig. 4. Placering af anlæg. Fra ansøgningsmaterialet.

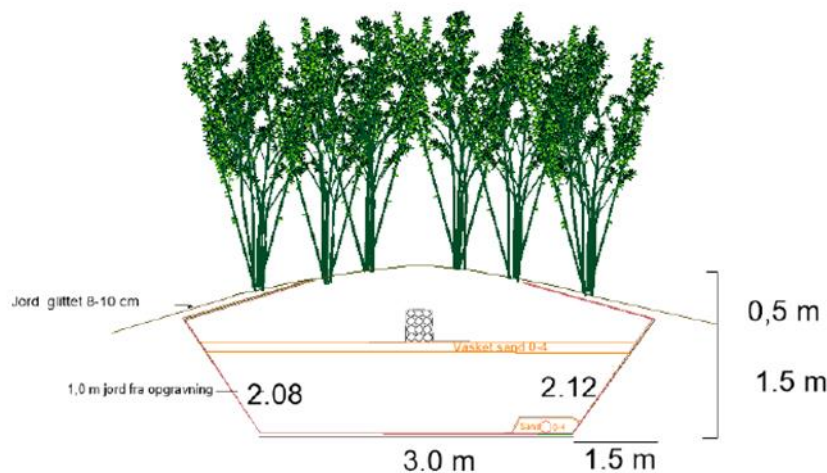

Fig. 5. Viser opbygningen af anlægget. Fra "dokumentation for størrelse og udseende af pilerenseanlæg". Fra ansøger.

Fra "dokumentation for størrelse og udseende af pilerenseanlæg". Fra ansøger.
Konklusion af dimensionering for lukket pilerensningsanlæg

Volumen for anlægget kan opnås ved en dimensionering af tre bassiner med en bredde og længde på 6 x 32 m (636 m³) eller i alt 576 m² overflade ved spildevandsmængden på ca 50 m³ i juli og fuld produceret mængde resten af året, 398 m³. Fra andet år op til 635 m³ spildevand. Bassinerne er beregnet med en lodret dybde på 1,5 m og 45 graders hældning på alle sider.

Bassinet etableres med mindst 4 m, helst 5-6 m frit areal mod NV og nord. På sydvestsiden og mod sydøst skal der være mindst 10 m fri for vedvarende skygge fra høje træer. Der må gerne være spredte høje træer og buske blot anlægget får sol direkte sol med vandrende skygge.

Herved sikres at pilen har den størst mulige fordampning. Det er sikret med den viste placering.

Udgravning af bassin

De tre bassiner på 6 x 32 m udgraves i 1,5 m dybde med 45° skrå sider og ender. Bunden bliver herved 3,00 m vandret målt og siderne 2,08 og 2,12 m idet bunden har fald mod den ene side.

Der fyldes jord på til færdig overflade. I dette anlæg vil det sige at jorden står som en dobbeltkrum kuppel med 0,5 m midt i anlægget over jordoverfladen uden for anlægget ned til jordoverfladen hele vejen rundt om anlægget. Dernæst lægges på således at jorden lægges 0,1 m over niveau udenfor. De sidste 0,1 m bør være enten jord, der er gravet op fra bunden af udgravningen eller tilkøbt sand, hvor begge typer vil være fri for ukrudtsfrø. Der er 0,6 m ind til overkanten af fordelerblokkene. Det vil så være frostfrit og mere tørt. Derved udelukkes lugt fra anlægget.

Der er ikke forud for denne dimensionering og dokumentationsrapport indhentet analyser af jordbundsforhold med henblik på bæreevne for konstruktionens udførelse.”

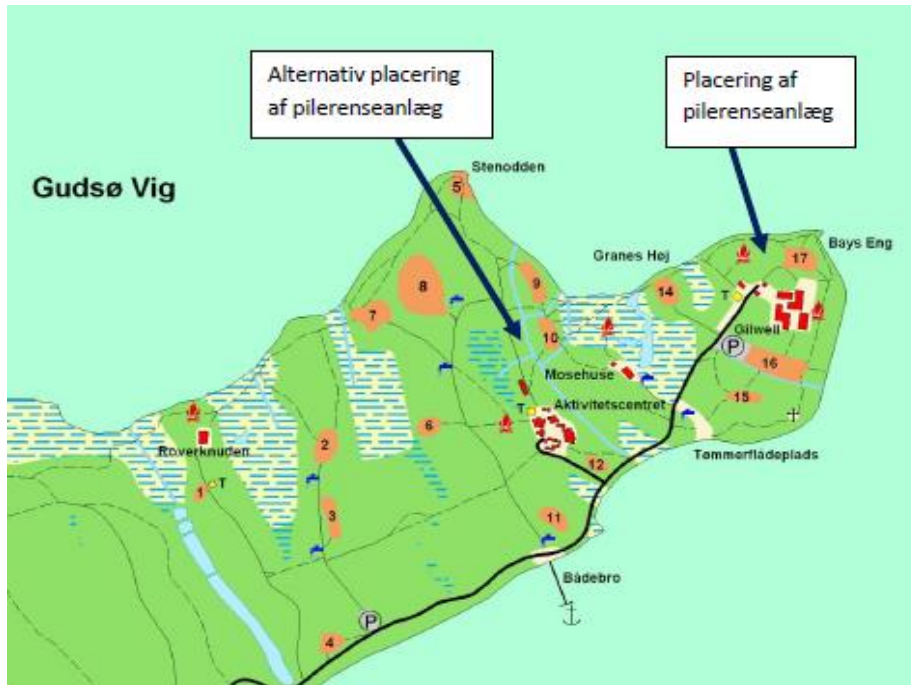

Fig. 6. Placering og alternativ placering af pilerenseanlæg. Fra ansøgningsmaterialet

I ansøgningen har man ansøgt om en placering og samtidig lagt op til en alternativ placering.” *Hvis vi ikke kan opnå tilladelse til den ønskede placering, kunne det måske være et alternativ, at pumpe spildevandet fra Gilwellhytterne hen til Aktivitetscentret og lave et fælles anlæg for de to faciliteter. Det alternative forslag til placering af et anlæg er tegnet på vedhæftede kort. Størrelse af dette anlæg er ikke endelig beregnet, men antageligt ca. 1000 kvadratmeter med pil, for at kunne aftage spildevandet fra både Gilwellhytterne og Aktivitetscentret.”*

Houens Odde Spejdercenter har i det indsendte materiale argumenteret med billedmateriale for at indkigget fra vandet mod odden ikke vil ændre sig betydeligt, da man fjerner nåletræer og erstatter disse med piletræer.

Kystdirektoratet bemærker til Spejdercenterets argumentation om indkig til odden samt erstatning af nåletræer med piletræer, at Kystdirektoratet skal se og har set på en helhedsvurdering af landskabet og ikke kun et indkig fra vandsiden mod Houens Odde, samt at sagen ikke én til én handler om at erstatte nåletræer med piletræer, men om anlæggelse af et meget stort og markant pilerenseanlæg, der indbefatter betydelige terrænændringer.

Endvidere har ansøger indsendt materiale hvori en skovfoged fra skovdyrkerne argumenterer for etableringen af pilerenseanlægget. I hans begrundelse oplyser han at: *”Arealet er bevokset med sitkagran og lærk på ca. 50 år, med indblanding*

af bl. løv i form af birk, bøg og ær på ca. 50 år.””min vurdering er at etablering af et pilerensningsanlæg på de nævnte placeringer fint kan indpasses i den nuværende drift og målsætning for skov og natur i Houens Odde skoven.”

Kystdirektoratet bemærker at hele Houens Odde er omfattet af skovbyggelinjen og er fredskov.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 112, Lillebælt) ligger ca. 2,9 km mod sydøst. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 96

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Af naturbeskyttelseslovens § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen.

Der kan gøres undtagelse fra bestemmelsen, jf. § 65b.

Strandbeskyttelseslinjen administreres meget restriktivt. Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, dispenseres der kun, når der foreligger

en begrundelse herfor, og når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Efter praksis meddeles som udgangspunkt ikke dispensation til at foretage reguleringer af terrænet, som ikke enten er et (nødvendigt) led i byggearbejder eller tjener et naturforbedrende formål som led i en helhedsplan. I denne sag er der tale om et pilerenseanlæg som skal afhjælpe spildevandssituationen på en enkelt ejendom (et spejdercenter). Et anlæg som indbefatter en meget omfattende terrænændring.

Naturbeskyttelseslovens § 15 indeholder et konkret forbud mod etablering af beplantning. Beplantning har en betydelig indflydelse på oplevelsen af kystlandskabet, hvorfor den administrative praksis for dispensation til nye beplantninger er restriktiv.

Efter bemærkningerne til kystloven fra 1994, er der dog en lempelig administrationspraksis for etablering af nye læhegn, der har afgørende betydning for landbrugsdriften, og ikke strider i mod landskabelige hensyn.

Den ansøgte tilplantning med træer ses ikke at være omfattet af ovenstående lempeligere praksis, hvorfor den skal behandles efter § 65b, stk. 1, hvor der skal være tale om et særligt tilfælde.

Kystdirektoratet vurderer at der findes andre løsninger på spildevand end den ansøgte, som ikke i samme grad vil påvirke kystlandskabet. Ansøger har også i ansøgningsmaterialet gjort opmærksom på at der på ejendommen findes alternativer til denne løsning. F.eks. et nedsivningsanlæg.

Kystdirektoratet finder efter en konkret vurdering ikke, at der er særlige forhold, der kan begrunde, at der gives dispensation til det ansøgte.

Der er i vurderingen lagt vægt på, at en dispensation til det ansøgte vil indebære en væsentlig påvirkning af kystlandskabet, hvilket er i strid med bestemmelsens formål om at sikre kystlandskabet mod indgreb i den eksisterende tilstand og anvendelse.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til etablering af pilerenseanlæg ved Houens Odde Spejdercenter.

Med venlig hilsen

Heidi Søgaard Madsen
hsm@kyst.dk

Bilagliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Kolding Kommune, kommunen@kolding.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Kolding, kolding@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Trekantsområdet, trekantomraadet@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Kolding, kolding@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Miljøstyrelsen, Østjylland, ojl@mst.dk
- Fredningsnævnet for Syddanmark, nordlig del, syddanmarknord@fredningsnaevn.dk
- Naturstyrelsen, nst@nst.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr.112, Lillebælt

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 96		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Våd hede (4010)	Tør hede (4030)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Nedbrudt højmoser (7120)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på mor med kristtorn (9120)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	Marsvin (1351)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 47		
Fugle:	Sangsvane (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Havørn (Y)
	Rørhøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Klyde (Y)
	Brushane (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Mosehornugle (Y)	Blåhals (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Trækfuglene hvinand og toppet skallesluger er ikke til stede i national eller international væsentlig forekomst i fuglebeskyttelsesområde nr. F47. De to arter gennemgås derfor ikke yderligere.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))